

Cultuureducatief aanbod over het slavernijverleden van Nederland voor scholen

Van 1 juli 2023 tot 1 juli 2024 herdenkt Nederland het slavernijverleden. Een jaar waarin we extra aandacht geven aan de lang onderbelichte gezamenlijke slavernijgeschiedenis en de uitwerking hiervan in het heden, ook op scholen en bij culturele instellingen. Mocca verzamelt het (cultuur)educatief aanbod over de slavernijgeschiedenis van Nederland voor de Amsterdamse scholen.

Dit overzicht begint met de programma's rondom de Keti Koti-herdenking op 1 juli 2023. Daarna vind je de overige programma's. Boven aan de pagina zie je voor welke leerling- en het aanbod is.

Aanbod voor po

- **Robins Eiland?** - Stichting Theater Stuiter
- **Heb jij de smaak te pakken?** - De Smaak te Pakken
- **Onvrije Verhalen** - Het Scheepvaartmuseum
- **Leven in de trans-Atlantische slavernij verbeeld:**
De Maasdamme Collectie - Peggy Reiziger en Noémi Beyer
- **De Overtocht** - Kunstblik
- **Kleur op School: samen leren, samen herdenken** - Kleur op School i.s.m. Mocca
- **Online lespakket slavernijverleden** - Nederland Wordt Beter
- **Amsterdam en Slavernij** - School der Poëzie
- **Stil Verleden** - Maria Reinders-Karg
- **Niet normaal** - Stichting Theater Stuiter
- **Slavernij** - Het Rijksmuseum
- **Mobiele Chocoladeschool** - Cacaomuseum
- **Nieuwe sporen maken** - Iris Engelman
- **IN KLEUR - Theater voor Keti Koti** - De Toneelmakerij, Theater De Krakeling en Urban Myth

- **Keti Koti Junior** - De Rode Loper op School en het NiNsee
- **Keti Koti Scholenontbijt** - Imagine IC

Aanbod voor so en vso

- **Nieuwe sporen maken** - Iris Engelman

Aanbod voor vo

- **Online lespakket slavernijverleden** - Nederland Wordt Beter
- **Amsterdam en Slavernij** - School der Poëzie
- **Stil Verleden** - Maria Reinders-Karg
- **Niet normaal** - Stichting Theater Stuiter
- **Slavernij** - Het Rijksmuseum
- **Mobiele Chocoladeschool** - Cacaomuseum
- **Nieuwe sporen maken** - Iris Engelman
- **Geschiedenis is emotie** - Het Scheepvaartmuseum
- **Tinten** - Danstheater Aya
- **Sporen van slavernij** - Koninklijk Paleis Amsterdam
- **Daders of strijders** - Het Tropenmuseum i.s.m. DEGASTEN
- **Onze Koloniale Erfenis** - Het Tropenmuseum
- **Een waakzame blik: 150 jaar Hindostaanse contractarbeiders in Suriname** - Het Rijksmuseum (tot 27 november)
- **Slavernij en Jij** - Het NiNsee
- **Slavernijverleden in de Oost** - De Nieuwe Kerk Amsterdam

Aanbod voor mbo

- Slavernij - Het Rijksmuseum
- Mobiele Chocoladeschool - Cacaomuseum
- Nieuwe sporen maken - Iris Engelman
- Tinten - Danstheater Aya
- Sporen van slavernij - Koninklijk Paleis Amsterdam
- Daders of strijders - Het Tropenmuseum i.s.m. DEGASTEN
- Onze Koloniale Erfenis - Het Tropenmuseum
- Een waakzame blik: 150 jaar Hindostaanse contract-arbeiders in Suriname - Het Rijksmuseum (tot 27 november)
- Slavernij en Jij - Het NiNsee
- Slavernijverleden in de Oost - De Nieuwe Kerk Amsterdam

Mocca - adviseurs denken graag met je mee

Wil je op jouw school aan de slag met dit onderwerp, maar kun je een sparringspartner gebruiken over hoe je dit aan kan pakken? De Mocca adviseurs gaan graag met je in gesprek. Zoek contact met de Mocca-adviseur van jouw school of mail moccaadviseurs@mocca.amsterdam.

Programma's aanmelden

We blijven dit jaar dit overzicht aanvullen met nieuw aanbod. Stuur een mail naar communicatie@mocca.amsterdam om je programma's aan te melden.

Robin's Eiland?

Voorstelling op school, eventueel met voor- of nagesprek met een powerpoint

Door: Stichting Theater Stuiter
Voor: po groep 1 t/m 5
Duur: 50 minuten
Informatie: www.stuiter.nl
theater@stuiter.nl
 020-642 88 96

Maximaal 150 leerlingen per speelbeurt

© Ferry van Slooten

De roman Robinson Crusoe van Daniel Defoe is het basismateriaal voor een voorstelling voor de jongere doelgroep over Westerse mensen die de 'baas willen spelen' over anderen. Robins schip vergaat. Ze spoelt aan op een tropisch eiland. Is het eiland onbewoond? Nee. Dat komt goed uit. Robin wil veel: er moet een mooi huis komen met een zwembad. De mensen

op het eiland moeten dat maar voor haar maken. Zouden die dat willen?

ROBINS EILAND? is een bewerking van ROBINSON CRUSOE van Daniel Defoe.

Heb jij De Smaak te Pakken?

Leerlijn wereldburgerschap en koloniaal verleden met excursies naar o.a. bestaande musea

Door: De Smaak te Pakken, Esther Boukema

Voor: po

Informatie: www.smaaktepakken.nl

Heb jij de Smaak te Pakken is een doorlopende leerlijn waar ingrediënten de ingang zijn naar wereldburgerschap en koloniaal verleden. Zo worden er voor de bovenbouw pijnlijke verhalen uit het verleden achter de handel in kruidnagel, cacao, rietsuiker en maïs gekoppeld aan de impact op de wereld van nu.

Directie en teams die aan de slag gaan met de leerlijn worden door Esther ondersteund om de leerlijn aan te laten sluiten bij de school en de omgeving. De lessen zijn zelfstandig uit te voeren door de docent, maar docenten worden in de voorbereiding gecoacht door Esther Boukema.

Onvrije Verhalen

Bezoek aan een educatieprogramma in Het Scheepvaartmuseum

Door: Het Scheepvaartmuseum

Voor: po

Informatie: <https://www.hetscheepvaartmuseum.nl/bezoek/onderwijs/onvrije-verhalen-bo>

Dit programma zet leerlingen aan het denken over voorwerpen in het museum en verhalen die tot de verbeelding spreken. Ook bezoekt de klas het VOC-schip Amsterdam aan de museumsteiger. Het programma behandelt onderwerpen

zoals respect, discriminatie en racisme. De leerlingen maken iets tastbaars waarmee ze thuis, in eigen woorden en beelden, over slavernij kunnen vertellen.

Leven in de trans-Atlantische slavernij verbeeld: *De Maasdamme Collectie*

Gastlessen op school in drie modules

Door: Noémi Beyer en Peggy Reiziger
Voor: po groep 5 t/m 8
Informatie: info@humpiedancing.nl

Drie modules:

1. Viering van het herdenkingsjaar slavernij. Drie lessen van 1 uur.
  - Een interactieve voorstelling gebaseerd op De Maasdamme Collectie. Een kennismaking met het onderwerp de trans-Atlantische slavernij met een thema en verhaallijn gevuld met dans- en beweging;
  - In de BeVo les maken de leerlingen met afvalmateriaal een vertaling op het thema;
  - De gastdocent maakt samen met de leerlingen een lied over de trans-atlantische slavernij;
  - Een korte voorstelling aan elkaar.
2. De trans-Atlantische slavernij
  - Online instructie voor de leerkrachten. De instructie geeft richtlijnen over hoe je als leerkracht de slavernij bespreekbaar kan maken. Hier is ook een handleiding voor het lesprogramma;
  - 6 digitale lessen van 1 uur voor de kinderen onder begeleiding van de leerkracht met een werkboek.
3. Keurmerk Racisme
  - Een keurmerk over racisme en inclusie gemaakt door Marjorie Esajas. Na het bewandelen van alle stappen, gesprekken en oefeningen, krijgt een school dit keurmerk.

De Overtocht

Gastles op school door kunstvakdocenten Diane Carp en Judith Zwaan

Door: Kunstblik
 Voor: po groep 7/8
 Informatie: <https://kunstblik.nu>

Een vakoverstijgende les over de gedeelde geschiedenis van de trans-Atlantische slavernij. Er wordt ook aandacht besteed aan prekoloniaal Afrika, het verzet en de doorwerking van het slavernijverleden in de huidige tijd.

Lesonderdelen:

- interactieve presentatie met beeldmateriaal over de feiten en verschillende perspectieven van betrokkenen van toen;
- verdieping in diverse aspecten van deze geschiedenis door middel van actieve werkvormen;
- beeldende verwerking met een groepswerkstuk als eindresultaat;
- terugkijken op de les in een groeps gesprek.

Kleur op School: samen leren, samen herdenken

Magazine met lesmateriaal voor het po

Door: Kleur op School i.s.m. Mocca

Voor: po groep 1 t/m 8

Informatie: Gratis te bestellen via Mocca: <https://mocca.amsterdam/kleur-op-school-samen-leren-samen-herdenken/>

Speciale uitgave rondom het slavernijverleden van Nederland van het magazine Kleur op school. Wat betekent het Nederlands slavernijverleden voor jou? Dat onderzoeken leerlingen aan de hand van zeven levensbeschouwelijke vaardigheden: waarnemen, vragen, verbeelden, vertellen, dialogiseren, waar-

deren en handelen. Kleur op school werkt hiervoor met acht werkvormen: creatief, doen, muziek, spiritzer, verhaal, vieren, gesprek en spel. Levensbeschouwelijke vorming, identiteitsvorming, sociaal-emotionele ontwikkeling en burgerschap vormen in de lessen één geheel.

Online lespakket slavernijverleden

Gratis lespakket dat leerkrachten en docenten zelfstandig in de klas doen

Door: Nederland Wordt Beter
Voor: po bovenbouw en vo onderbouw
Informatie: <https://nederlandwordtbeter.nl/educatie/>

NEDERLANDS SLAVERNIJVERLEDEN & RACISME

**KENNISMAKEN EN
INTRODUCTIE OP
RACISME
HET CONTINENT
AFRIKA
SURINAME EN
CURAÇAO
INDONESIË
ZUID-AFRIKA: KAAP
DE GOEDE HOOP
TERUG NAAR HET
HEDEN. EN NU?**

OPDRACHTEN 3 & 4

Naam:

1. Hoe worden de bodemgesteldheid en klimaat gedefinieerd in Suriname?

2. Welke Afrikaanse geschiedenissen spelen in de Nederlandse koloniale geschiedenis een rol?

3. **Miedo in Africa**

Lees de tekst 'Miedo' van de Nederlandse schrijfster en de Nederlandse schrijfster 'Miedo' van de Nederlandse schrijfster.

4. Hoe wordt 'Miedo' gebruikt in de Nederlandse koloniale geschiedenis?

5. Hoe wordt 'Miedo' gebruikt in de Nederlandse koloniale geschiedenis?

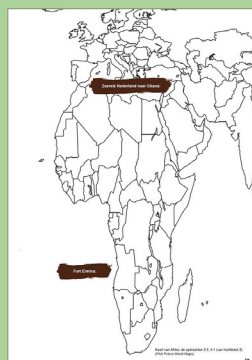
6. Hoe wordt 'Miedo' gebruikt in de Nederlandse koloniale geschiedenis?

7. Hoe wordt 'Miedo' gebruikt in de Nederlandse koloniale geschiedenis?

8. Hoe wordt 'Miedo' gebruikt in de Nederlandse koloniale geschiedenis?

9. Hoe wordt 'Miedo' gebruikt in de Nederlandse koloniale geschiedenis?

10. Hoe wordt 'Miedo' gebruikt in de Nederlandse koloniale geschiedenis?

BRONNENBLAD 2

De Nederlandse koloniale geschiedenis is een belangrijk onderdeel van de Nederlandse geschiedenis. Het is belangrijk om te weten hoe de Nederlandse koloniale geschiedenis is ontstaan en hoe het is veranderd over de tijd.

De Nederlandse koloniale geschiedenis is een belangrijk onderdeel van de Nederlandse geschiedenis. Het is belangrijk om te weten hoe de Nederlandse koloniale geschiedenis is ontstaan en hoe het is veranderd over de tijd.

De Nederlandse koloniale geschiedenis is een belangrijk onderdeel van de Nederlandse geschiedenis. Het is belangrijk om te weten hoe de Nederlandse koloniale geschiedenis is ontstaan en hoe het is veranderd over de tijd.

De Nederlandse koloniale geschiedenis is een belangrijk onderdeel van de Nederlandse geschiedenis. Het is belangrijk om te weten hoe de Nederlandse koloniale geschiedenis is ontstaan en hoe het is veranderd over de tijd.

De Nederlandse koloniale geschiedenis is een belangrijk onderdeel van de Nederlandse geschiedenis. Het is belangrijk om te weten hoe de Nederlandse koloniale geschiedenis is ontstaan en hoe het is veranderd over de tijd.

nederland wordt beter.

Vanuit een onderzoeksvraag worden leerlingen aan de hand van verschillende fictieve personages afkomstig uit de voormalige koloniën (Suriname, Indonesië en Zuid-Afrika) in zes hoofdstukken meegenomen langs de slavernijgeschiedenis van Nederland. De hoofdstukken staan op zichzelf en kunnen door de eigen leerkracht los behandeld worden, wel zijn er

aanbevelingen over de volgorde en welke hoofdstukken in ieder geval te behandelen. Het uitgebreide pakket bestaat daarnaast uit video's, presentaties, een omvangrijke bronnenlijst, werkbladen en een handleiding voor de docent. Het pakket is gelinkt aan de kerndoelen van het onderwijs.

Amsterdam en Slavernij

Gastlessen dichten op school

Door: School der Poëzie
Voor: po groep 8 en vo klas 1 t/m 4
Informatie: www.schoolderpoezie.nl
info@schoolderpoezie.nl

Vakdocenten geven les over de geschiedenis van de slavernij en de ontwikkeling van Amsterdam aan de hand van verhalen/gedichten/liederen/teksten. De reader maakt deel uit van een serie readers met teksten voor lessen rond thema's en

geschiedenis van Amsterdam. Jongeren lezen delen uit de reader en geven tijdens de lessen hun indrukken en gevoelens vorm door het schrijven van een eigen gedicht.

Stil verleden

Gastlessen op school

Door: Maria Reinders-Karg
 Voor: po en vo
 Informatie: stilverleden.educatie@gmail.com

Maria Reinders-Karg vertelt op interactieve en speelse wijze over het slavernijverleden. Maria vertelt haar verhaal aan de hand van objecten die gerelateerd zijn aan de WIC en de VOC en laat voorbeelden en video's zien over verschillende vormen van slavernij.

Maria is opgegroeid in Suriname en woont vanaf haar 19de in Nederland. Aan de hand van haar persoonlijke verhaal, vertelt ze met passie en toewijding over de sporen die de slavernij in de wereld achtergelaten heeft. In de gastlessen staan respect voor elkaar en erkenning centraal.

Niet normaal

Door: Stichting Theater Stuiter
Voor: po (bovenbouw) en vo
Duur: 50 minuten
Informatie: www.stuiter.nl
theater@stuiter.nl
 020-642 88 96

Maximaal aantal leerlingen: po ca. 100, vo ca. 60

© Ferry van Slooten

Over de zeereizen van Nederlandse schepen zijn boeken volgeschreven. Voor de tot slaaf gemaakte mensen, die massaal vervoerd werden op de Nederlandse schepen, is veel minder aandacht. Met NIET NORMAAL komt die minder mooie geschiedenis tot leven in een 'meespeelvoorstelling' over slavernij in verschillende tijden.

De voorstelling duurt 60 minuten en kan in de klassen worden voor- en nabesproken met een PowerPoint. In een aula, gymzaal of speellokaal kan de voorstelling worden uitgevoerd.

Slavernij

10 digitale verhalen verteld door 10 personen aan de hand van 10 objecten uit de (voormalige) tentoonstelling Slavernij

Door: Het Rijksmuseum

Voor: po, vo en mbo

Informatie: <https://www.rijksmuseum.nl/nl/stories/tentoonstellingen/slavernij>
<https://www.rijksmuseum.nl/nl/stories/tentoonstellingen/slavernij/slavernij-familieversie>

Stories over slavernij. Niet als abstract begrip, maar in de vorm van persoonlijke en waargebeurde verhalen. Verhalen uit zowel Brazilië, Suriname en het Caribisch gebied, als uit Zuid-Afrika en Azië. Verhalen over mensen die tot slaaf waren

gemaakt en slavenhouders, over mensen die profiteerden van het systeem of het bevochten. Ze maken onlosmakelijk deel uit van onze geschiedenis. Er is ook een familieversie geschikt voor jonge kinderen.

Mobiele Chocoladeschool

Door: Cacaomuseum
Voor: po, vo en mbo
Informatie: cacaomuseum@gmail.com

Met de “Mobiele chocoladeschool” bezoekt het Cacaomuseum scholen in heel Nederland. Scholen kunnen ook het Cacaomuseum in Amsterdam bezoeken. Bij slavernij denk je al snel aan de verschillende plantages zoals suiker, katoen en ook cacao. Cacao en chocolade zijn producten die ook aan moderne slavernij worden gelinkt. In het programma is er aandacht

voor de Trans-Atlantische slavernij, maar ook het Indonesische verhaal wordt belicht. De leerlingen leren participatief en creatief. Alle zintuigen doen mee, want er wordt gemaakt, geroken, gezien, geluisterd en geproefd. De activiteit duurt twee uur, maar kan uitgebreid worden naar een halve of hele school- dag, of een langer traject.

Nieuwe sporen maken

Gastlessen beeldend en fotografie op school

Door: Iris Engelman - fotografe en kunstenaar in de klas of de buurt

Voor: po, vo, so, vso of mbo

Informatie: www.irisengelman.nl

Nieuwe sporen maken bestaat uit op maat gemaakte lessen of lessenseries beeldend en fotografie, met ruimte voor de belevingswereld van de leerling. Leerlingen maken beeldend werk (nieuwe sporen) op basis van het werk van andere kunstenaars en de ervaringen van Iris zelf (de sporen van het verleden). De lessen fotografie zijn in samenwerking met Stichting Educatieve Projecten (SEP). De missie van Iris: leerlingen een gevoel van eigenwaarde laten ontwikkelen en laten ontdekken dat ze veel meer gemeen hebben dan ze wellicht denken.

De lessen kunnen gaan over de geschiedenis van Nederland, slavernij, apartheid, kolonialisme, je eigen geschiedenis, voorouders, erbij horen/je buitengesloten voelen, identiteit, huidskleur, (on)rechtvaardigheid, racisme, omgaan met gevoelens, verzet, kracht, helden als Nelson Mandela, wie zijn jouw helden, eigenwaarde, omgaan met elkaar, wat bindt ons allen, verzoening, wat kunnen we van elkaar leren en waarin kunnen we elkaar versterken.

Geschiedenis is emotie

Bezoek aan een educatieprogramma in het Scheepvaartmuseum

Door: Het Scheepvaartmuseum

Voor: vo

Informatie: <https://www.hetscheepvaartmuseum.nl/bezoek/onderwijs/geschiedenis-is-emotie>

In dit programma gaan de leerlingen met museumdocenten in gesprek over de verschillende kanten van het slavernijverleden, zoals die van investeerders in de plantages en die van de slaafgemaakten.

Na een bezoek aan het museum, werken de leerlingen in de educatieve ruimte met emotiekaarten. Hoe vertel je een

'feitelijk' historisch verhaal met een gevoel van blijdschap, of juist wantrouwen of ongemak? Door in te zien dat ieder op een andere manier, en met een andere emotie, naar de geschiedenis kijkt, kom je dichter bij elkaar.

Sporen van Slavernij

Interactieve rondleiding in het Koninklijk Paleis Amsterdam

Door: Koninklijk Paleis Amsterdam

Voor: vo en mbo

Informatie: <https://www.paleisamsterdam.nl/onderwijs/voortgezet-onderwijs/sporen-van-slavernij/>
www.paleisamsterdam.nl/onderwijs

In deze interactieve rondleiding ontdekken leerlingen wat de relatie is tussen het Koninklijk Paleis Amsterdam en de slavernijgeschiedenis. Wat gebeurde hier in de 17e en 18e

eeuw en wat zien we terug in de iconografie van het gebouw? Ook reflecteren ze op de erfenis van onze koloniale en slavernijgeschiedenis.

Tinten

Voorstelling met dialoog op school

Door: Danstheater AYA

Voor: vo en mbo

Duur: 1 lesuur

Informatie: <https://www.aya.nl/voorstelling/tinten>

TINTEN is een kleine en intieme dialoogvoorstelling in de klas rondom de belevenissen van een danser van kleur. Hoe voelt het op dit moment om in Nederland te leven? In TINTEN wordt het persoonlijke verhaal van de danser verweven met informatie over institutioneel racisme. Een belangrijk onder-

deel van de voorstelling is het gesprek na afloop tussen de danser en de klas over het thema. Een dialoog. Niet groot over politiek, maar een open en kwetsbaar gesprek zodat het invoelbaar wordt wat het betekent om met een kleur in Nederland te leven. De voorstelling past in een lesuur.

Daders of Strijders

Luisteroute vanaf de ingang van het Tropenmuseum naar het Nationaal Slavernijmonument in het Oosterpark

Door: Tropenmuseum i.s.m. DEGASTEN

Voor: vo en mbo

Informatie: <https://www.tropenmuseum.nl/nl/onderwijs/voortgezet-onderwijs/luisteroute-naar-het-slavernijmonument>
<https://theaterdegasten.nl/tropen>

© Jeffrey Flu

Wat vertelt je geschiedenis eigenlijk over je? Van J.P. Coen tot aan Kendrick Lamar. Met storytelling en muziek nemen jongeren van DEGASTEN je in 15 minuten mee in een luisteroute van het Tropenmuseum, door het Oosterpark, naar het

Nationaal Slavernijmonument. Bekijk de omgeving met een nieuwe blik en zie hoe ons koloniale verleden doorwerkt in het heden.

Onze Koloniale Erfenis

Bezoek aan het Tropenmuseum en voorbereidend lesmateriaal

Door: Het Tropenmuseum

Voor: vo en mbo

Informatie: <https://www.tropenmuseum.nl/nl/onderwijs>

Hoe heeft het verleden invloed op ons leven? Waar komt racisme vandaan? In *Onze Koloniale Erfenis* ontdek je hoe het koloniaal verleden van Nederland doorwerkt in jouw leven en dat van je klasgenoten. Onderzoek de koloniale geschiedenis van alledaagse producten zoals een chipszak of een pot pindakaas. Je hoort bijzondere verhalen van mensen die zich

verzet hebben tegen kolonialisme en slavernij. Bouw samen de Privilege Piramide en word je bewust van je eigen privileges. Laat je inspireren door mensen die op verschillende manieren zich inzetten voor een betere wereld. Welke manier past bij jou?

Een waakzame blik: 150 jaar Hindostaanse contractarbeiders in Suriname

Presentatie van 30 foto's en objecten van de eerste generaties contractarbeiders

Door: Het Rijksmuseum
Voor: vo en mbo
Te zien: 1 juni t/m 27 november

© erven Théodore van Lelyveld

Ter gelegenheid van de herdenking van 150 jaar Hindostaanse contractarbeid in Suriname is in het Rijksmuseum een presentatie van 30 foto's en objecten te zien van de eerste generaties contractarbeiders. Aandacht gaat uit naar het vrouwelijk perspectief binnen de Hindostaanse gemeenschap,

die in Suriname ontstond na de afschaffing van de slavernij. Voor de samenstelling heeft conservator Eveline Sint Nicolaas samengewerkt met onderzoeker en kunstenaar Sarojini Lewis, gespecialiseerd in de positie van de Hindostaanse vrouwelijke contractarbeiders in Suriname.

Slavernij en Jij

Website over de trans-Atlantische Slavernij

Door: Het NiNsee
Voor: vo en mbo
Informatie: <https://www.slavernijenij.nl/>

Op de website Slavernij en Jij treft de bezoeker onmisbare basiskennis over dit deel van de Nederlandse geschiedenis. Een groot aantal wetenschappers en deskundige auteurs schreef eraan mee. Slavernij en Jij is geen encyclopedische opsomming van gebeurtenissen, maar geeft op prikkelende

en educatief verantwoorde wijze essentiële thema's uit het Nederlandse slavernijverleden weer. De trans-Atlantische slavernij is een van de 50 vensters uit de Canon van de Nederlandse Geschiedenis.

Slavernijverleden in de Oost

Door: De Nieuwe Kerk Amsterdam
Voor: vo en mbo
Duur: 1 uur

Portret van Willebrant Geleynssen de Jongh (1674), C. Van Everdingen

Slavernijverleden in de Oost is gemaakt i.s.m. Reggie Baay en vertelt deze geschiedenis aan de hand van verschillende objecten in de tentoonstelling. Hoewel slavernij en slavenhandel in voormalig Oost-Indië volgens historici en onderzoekers van grotere omvang waren dan in voormalig West-Indië, is

het slavernijverleden in de Oost relatief onbekend bij het grote publiek. Deze rondleiding toont het ontstaan, verloop en gruwelijke gevolgen van dit tot op heden onderbelichte onderwerp in de vaderlandse geschiedenis.

Keti Koti Scholenontbijt

Ontbijt in het CEC-gebouw Amsterdam Zuidoost en een voorbereidende les over erfgoedwijsheid door de leraar

Door: Imagine IC

Voor: po groep 7 en 8

Informatie: <https://imagineic.nl/bezoeken/groepsbezoek/onderwijs/keti-koti-scholenontbijt/>

Het Keti Koti Scholenontbijt is een programma voor leerlingen uit groep 7 en 8 van verschillende Amsterdamse stadsdelen. Tijdens het Keti Koti Scholenontbijt ontmoeten leerlingen van basisscholen uit de verschillende stadsdelen elkaar en staan ze samen stil bij de betekenis van Keti Koti, voor anderen en voor henzelf. Gedurende het programma leren de leerlingen elkaar kennen en wisselen ze kennis, emoties en betekenissen van Keti Koti met elkaar uit. Het Keti Koti-scholenontbijt is

een initiatief van Imagine IC en vindt plaats in samenwerking met Studio Meiboom, ROC College Centrum en de Reinwardt Academie.

Het ontbijt was een succes in 2023 met meer dan 350 leerlingen. Meld je als klas voor 2024 alvast aan via educatie@imagineic.nl.

IN KLEUR - Theater voor Keti Koti

Voorstelling met eten in Theater de Krakeling

Door: De Toneelmakerij, Theater De Krakeling en Urban Myth
Voor: po groep 7 & 8
Duur: 120 minuten inclusief maaltijd
Speelperiode: 27 juni t/m 1 juli 2023
Informatie: www.toneelmakerij.nl
educatie@krakeling.nl

De Toneelmakerij, Theater De Krakeling en Urban Myth organiseren voor de derde keer een Keti Koti-viering in Theater De Krakeling. De leerlingen zien vier nieuwe eenakters die laten zien dat het slavernijverleden nog steeds merkbaar is in het heden. Tussen de aktes door neemt gastvrouw Jeritza Toney de leerlingen mee in rituelen, mooie muziek en natuurlijk een keti koti-maaltijd.

Educatie bij de voorstelling

Na een inleiding over ons koloniaal verleden bekijken leerlingen en leerkracht de kaart van Amsterdam met daarop beelden, straatnamen, gevelstenen en andere verwijzingen die ons herinneren aan deze tijd. Welke sporen van ons verleden zijn er nog te vinden bij ons in de omgeving? Leerlingen gaan op onderzoek uit. Klopt het beeld nog wat we krijgen bij het bekijken van deze namen, verhalen en beelden?

Keti Koti Junior

Gastlessen op school en gezamenlijke herdenking op locatie

Door: De Rode Loper op School i.s.m. het NiNsee

Voor: po vanaf groep 6

Informatie: <https://www.derodeloperopschool.nl/>
<https://www.derodeloperopschool.nl/keti-koti-junior-kracht-van-herdenken-en-creativiteit/>

De Rode Loper op School organiseert samen met het NiNsee Keti Koti Junior:

- 1) Medewerkers van het NiNsee en het Tropenmuseum Junior geven de leerlingen les over het Nederlands slavernijverleden.
- 2) Leerlingen werken met kunstenaars in twee à drie creatieve verwerkingslessen (o.a. beeldende kunst, poëzie, nieuwe media) aan een gerelateerd thema (bijv. verzetshelden of Sporen uit het verleden in het heden). De kunstdocenten brengen de onderbelichte slavernijgeschiedenis zo dichtbij de belevingswereld van de leerlingen.
- 3) Met alle deelnemende scholen is er een gezamenlijke herdenking (interactief, met dans, muziek en het Keti Koti Junior Journaal) die plaatsvindt in het Tropenmuseum.